

ACC. N:R. M 6324:1-16.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Margot Gyllens
 Härad: Luggude Adress: Studentstugan, Lund
 Socken: Brumby Berättat av: Petter Mattsson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1853 i Kulla

Innehåll

Anteckn. om meddelaren	
Trollkärningar	Sid. 1
Trollhundar	" 3
Trollhästar	" 5
Bäckamannen	" 6
Strandvaskare	" 6
"Gä igen", medel däremot	" 8
Bortflykt, (<u>Ulmus</u> 4. 26)	" 8

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6324:1.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Karst Gyllens
Härad: Luggude Adress: Kulle
Socken: Brunnby Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

XVI

I:10:8.

Rönnebacke vid Kullatorpsen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6324:2
Landskap: Skåne Upptecknat av: Margot Gyllberg
Härad: Luggude Adress: Kulle
Socken: Brunnby Berättat av: Petter Mattson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1833 i Kulle

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1.

Meddelanden

Petter Mattson tillhör den bekanta Kullasläkten "Stormattsons". Namnet kommer av ett medlemmarna i släkten, särskilt männen, varo större, grovare och starkare än folk i allmänhet. Det fanns d. o. m. de som anser att Stor-Mattsons hästamade från jästarna.

Petter Mattsons far var torpare under Kullagården och brukade att ar Kullatorpen. Dessa Kullatorp

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6324.3.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Margot Jyllen

Härad: Luggude

Adress: Åseda

Socken: Bellmanby

Berättat av:

Uppteckningsår: 1939

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

XVII

Neg. I:10:9.

En av Bullatornen.

Skriv endast på denna sida!

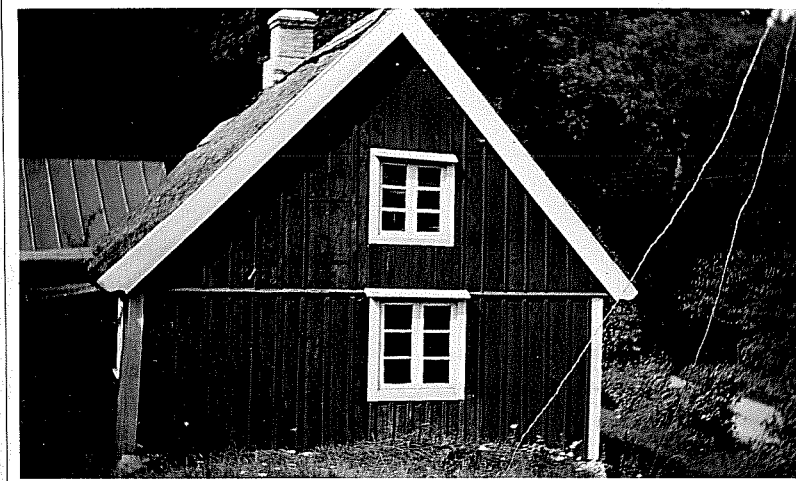
ACC. N:R. M 6324:4.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Margot Gyllen
Härad: Luggude Adress: Nille
Socken: Brumby Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

XVIII.

I:10:19.

"Sned" gavel med dörr till
loftet till ^{sänster} ~~hoger~~ om fönstret. Kulla.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6324:5

Landskap: Skåne Upptecknat av: harryt Gyllerjö
Härad: Luggude Adress: Kille
Socken: Brunnby Berättat av: Petter hansson
Uppteckningsår: 1939 Född år i Kulla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

ligga ungefär mitt emellan Kulla-
gården och byn Kille. Petter M.
kom mycket tidigt till sjöss och
tillbringade många år dels på
sjörestor dels boett här och var i
utlandet. Han försökte sin lycka
som guldgrävar i Klondyke och
hade sedan ett par gånger plats
i Amerika. Han gifte sig med
en flicka från Kille och hade med
honne två barn, bägge numera döda
liksom hustrun.

Petter M. bor nu i en liten stuga
i Kille, där han knippar tillkam-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M6324:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Margot Gyllberg
Härad: Luggude Adress: Walle
Socken: Bremby Berättat av: Petter Laksen
Uppteckningsår: 1934 Född år i Kulle

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV3.

man med en ^{annan} yngre äldre gubbe.

Båge tas om hand av sina släktingar i huset bredvid.

Petter h. är trots sin höga ålder mycket redig och bestämd i sina uppgifter. Han går då och då på besök hos den 8 år äldre Katrina Jeppson, som han känt sedan barndomen. De sitta timala

och prata om gamla minnen,

men kommande ofta i krig om

ven som minns bäst varvid

Petter alltid med största bestämdhet

vidhåller att Katrina har fel

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6324:7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Kersti Gyllberg
Härad: Lagunda Adress: Pulla
Socken: Brunnby Berättat av: Peder Kallgren
Uppteckningsår: 1939 Född år i Pulla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

för han börjar bli gammal och
har "glömt" en del. Han vill
inte heller gärna låsa om att
han tror på mycket på alla de
gamla historierna om spöke och
skadant som Katrina gör. Men talar
man allvarligt utan att skratta, så
visar det sig snart att hans tro
på allt det som hänt i Pulla
i hans barndom och ungdom är
lika begrundat som Katrinas.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M6324:8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Margot Gyller
Härad: Luggude Adress: Kulle
Socken: Brumby Berättat av: Petter Mattsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1853 i Kulla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

/.

Trollkäringar.

Där var en käring, som de kalla-
de Lingåsakäringen, hon bodde
på Lingås. De sade att hon var
en trollkäring. Kullamannen (äga-
ren av Kullagården) gick en gång
till henne, när de hade bakat
bröd på Kullagården. Han hade
en brödkaka i ena handen och
en psalmbok i den andra.
Han räckte fram brödkakan till
käringen, men hon kunde inte
ta den för psalmbokens skull.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6324:9.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Margot Gyllberg
Härad: Luggude Adress: Hälle
Socken: Brumby Berättat av: Petter Mattsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1853 i Bulla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV2.

Då visste Kullamannen, att hon
var en riktig trollkäring.

En annan trollkäring
hette Maja. En gång gick Petter
Mattssons ryttar och plockade
bär och sågade de några
bär från Majas ägor. Och med
dessa kunde hon inte röra
sig ur fläcken utan måste stå
still. Sills Maja kom hem. Då
sade Maja till henne: "Nu ska
du ha tack för du har plockat mina
bär," och sen kunde hon gå
hem.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6324:10.
Landskap: Skåne Upptecknat av: Margot Gylljo-
Härad: Luggude Adress: hölle
Socken: Brunnby Berättat av: Petter Mattsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1853 i Kulla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

Vrollhunden

Petter Mattssons far kom från
hölle en knävl, han hade säll-
skap med Johannes. Då mötte
de en hund, som kom så lätt
in på Mattsson att han kunde
de vid läret på honom. Hunden
hade mycket stora ögon. Mattsson
sade: "Johannes, säg du något?"
"Inne var där något", svarade
Johannes. "Nej" sade Mattsson,
för han förstod att det var bäst
att tåga. Hunden följde honom
igen lika fort.

ACC. N:R. M 6324:11.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Margot Gyller
Härad: Luggude Adress: Nalle
Socken: Brumby Berättat av: Petler Mattsson
Uppteckningsår: 1939 Född år 1853 i Kulla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

Petler Mattsson kom en kväll
gående på vägen mot Kulla. Han
gick mitt på vägen. Det var
mörkt och alldeles vind-
stilla. Men plötsligt kom en
vindpust med honom så att han
flög baklänges tio meter ungefär.
Han försökte gå framåt igen, men
stöttes åter tillbaka lika kraftigt.
Då gick han till sidan av vägen
och gick sedan vara i fred. Han
skulle inte gå mitt på vägen,
det var farligt. Men Petler bara
kände "det" i luften, han såg

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M 6324:12.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Margot Gyllen

Härad:

Ruggude

Adress:

Kulle

Socken:

Borumby

Berättat av:

Petter Mattsson

Uppteckningsår:

1939

Född år

1853

i

Kulle

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

ingenting, för det var bara lördagsbarn
som kunde "se något".
Trollhästen

Fyr-Gumman och hennes dotter
och en till kom från trollhäst-
le en kväll. Dottern var ung
och rände sig till om på lägen.
Då fick hon plöteligt se en stor
vit häst och det spårade eld ur
hans näsborrar. Flickan skrek:
"hor se!" Men modern förstod
hur det var fäst och svarade: "Där
är ingenting och se", och hon

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6324:13.
Landskap: Skåne
Härad: Luggude
Socken: Brunnby
Uppteckningsår: 1939
Upptecknat av: Margot Gylljo-
Adress: Nälle
Berättat av: Petter Mattsson
Född år 1853 i Kulla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

rände sig inte om. Men dottern
blev sedan sjuk och måste ligga
länge till rängs.

På frågan om han kände
till Bäckahästen, svarade Petter
nej. Men när de gamle sig
gick ute på markerna på långt
håll, sade de att det var Bäck-
mannen, som var ute.

Strandvaskare

De arlidnas andar kallades gas-
tar. Fär i världen, när lik är
drunknade sjöman flöt i land,
brukade man begrava dem var

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6324:14.Landskap: SkåneUpptecknat av: Margot GyllbergHärad: LuggudeAdress: KullaSocken: BrunnbyBerättat av: Petter NohssoonUppteckningsår: 1939Född år 1853 i KullaLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV7.

Om helst i närheten av stranden.
Om man kom förbi sådana
platser sent på kvällen kunde
de det hända att de arlidna ar-
dar kommo efter en. De hängde
sig på vandrarens rygg och
bad honom att han skulle
bära dem till kyrkogården så
att de fingo ligga i invigd jord
och fingo ro i gravar. Sådana
gastar kallades strandrastare.
Men sådant hände bara förr
i tiden, när havet och all
mark blivit "invigd", så för-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 6324:15.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Margot Gyllberg
Härad: Ruggude Adress: Kulla
Socken: Brumby Berättat av: Petter Mathysen
Uppteckningsår: 1939 Född år 1833 i Kulla

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
8.

svann strandraskarna.

När en människa skulle
begravas, kastade man gryn
efter likvagnen, så den
körde till kyrkogården.
Då kunde inte den döde
komma tillbaka och gå igen.
Bortbyting.

Kullamannen hade en dotter
som man påstod var en troll-
unge och en "byting". Hon hetta
Kenna och levde tills hon var
20 år, men märkte hela tiden

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 6324:16.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

Margot Gyllberg

Härad:

Luggude

Adress:

Kulle

Socken:

Brumby

Berättat av:

Petters Mattsson

Uppteckningsår:

1939

Född år

1853

i Kulle

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

varas som ett barn. Hon lärde sig aldrig att lala. Hon var lite släkten, men man kunde ändå se på henne att det var något konstigt med henne. Föräldrarna höll henne gärd och ville inte visa henne. Hon fick ligga i en långa om nätterna och fick inte vara inomhus. Hon behandlades som ett kreatur i allting. Familjen skändes och ville inte låta om att hon fanns till.

Skriv endast på denna sida!